

jate relvastatud jõud, kumb neist oleks jäänud seisukorra peremeheks. On täiesti loomulik, et niisuguse seaduseelnõuga ei saadud asuda muutma põhiseadust, vaid et eelnõu kui demagoogilisi sihte taotlev üritus tuli jätta teostamisest kõrvale.

Õige pentsiku põhiseaduse muutmise eelnõu esitasid ka kolm kodanikku A. Univer'iga eesotsas, mille eesmärk näis olevat ainult A. Larka eelnõu narrikstegemine. See eelnõu määrab, et kõrgem võim Eesti vabariigis on riigivanema käes sel määral, et ta võiks kasutada õige pika aja jooksul isevalitsuslikku korda või jätta uue riigikogu valimised hoopis määramata.

Et niisugused demagoogilisi sihte või lihtsalt nalja harastavad seaduseelnõud oleksid võinud rahva viia tarbetusse pikalevenivasse hääletusprotseduuri ja saada tülikaks kodurahule, andis riigivanem 25. septembril dekreediga kaitseseisukorra seaduse täiendamiseks, milles on öeldud:

„Kui kaitseseisukord on kuulutatud välja kogu riigis, võib teostada rahvaalgatamist ja rahvaalgatamise korras ettevõetavat rahvahääletamist ainult juhul, kui riigivanem leiab, et nende teostamine ei ole kahjulik riiklikule korrale ja julgeolekule. Riigivanema eitava otsuse korral loetakse igasugune toimetamine neis asjus lõpetatuks.“

Seega riigivanem pani toimetuse nende kahe eelnõu asjus seisma ning põhiseaduse muutmise katseid kodanikkude algatusel tuleb pidada sekskorraks ka lõpetatuks. Kumbki eelnõu nagu oli seadnud oma püüdeks tõendada, et põhiseaduse muudatuste algatamine juhuslike inimeste poolt rahvaalgatamise korras võib riigi elule anda kergesti ainult negatiivseid tulemusi ja otstarbekohasem on põhiseaduse muutmise küsimust anda selleks eriti valitud asjatundliku rahvaesindusliku kogu kätte, nagu on seadnud selle oma eesmärgiks riigivanem üleminekuaja valitsemisprogrammis.

Võitlus vapsidega.

1934. a. 12. märtsi pöörde mõte seisis teesulgemises vapsidele võimu juurde pääsmiseks. Nende parteiline organisatsioon, ühele juhile alistumise printsiip, relvastatud jõugud ja Hitleri ja Mussolini leksikonist laenatud juhtlauseid vihjasid sellele, et vapsid oleksid Eestis seadnud sisse diktatuurilise